THE EMPTY CHAIR

NDZILAKANO 3

Xitulu Lexi Nga Ri Na Munhu

Ku na vanhu lava sukaka ekamareni.

Naswona ku na vanhu lava siyaka nkongomelo.

Vo sungula va nyamalala.

Va vumbirhi va sala.

Malembe yo tala ndzi tshembile leswaku ndzhaka i mhaka ya nhundzu, rifuwo, swilo swo hlayisa kumbe swo hundzisela. Hi nkarhi ndzi twisisile leswaku ndzhaka ya xiviri yi tika swinene ku voniwa.

A yi kumeki eka tikhabodo.

A yi kumeki eka tidirowa.

A yi kumeki eka matsalwa.

Yi hanya emahanyelweni.

Tata wa mina a nga ndzi siyelanga tifomula.

A nga ndzi nyikanga buku ya swiletelo.

A nga ndzi lulamiselanga mepe wa vutomi lowu nga ni vuxokoxoko.

U ndzi siyele nchumu lowu tikaka swinene ku hlamuseriwa.

Ndlela yo va kona emisaveni.

Loko ndza ha ri jaha a ndzi yi voni.

Vana a va talangi ku vona vatata va vona kahle.

Va va teka tanihi nchumu wa ntolovelo.

Va va teka tanihi vukona lebyi nga heriki, kwalomu ka nawu wa ntumbuluko.

Ku fana ni lwandle.

Ku fana ni tilo.

Ku fana ni ku hundza ka tinguva.

Va va languta va nga va dyondzi.

Va va yingisa va nga va twisisi.

Va va tekelela va nga swi xiyi.

Kutani ku fika nkarhi wa vutomi lowu hinkwaswo swi cincaka eka wona.

Marito lama vuriweke malembe yo tala lama hundzeke ma vuya.

Swiendlo swi kuma nhlamuselo yin'wana.

Hambi ku ri ku miyela ku kuma rito lerintshwa.

Hi kona hi sungulaka ku tiva hakunene lava hi rhangeleke.

Tata wa mina a nga ndzi hlamuselanga nkoka wa vutihlamuleri.

U byi hanyile.

Naswona ku hambana koloko i kukulu swinene.

Vanhu va tsundzuka switsongo eka leswi dyondzisiwaka.

Va tsundzuka swo tala eka leswi hanyiwaka.

Loko wanuna a hlayisa xitshembiso lexi tikaka, ku na munhu loyi a langutaka.

Loko a langutana ni ku hluriwa a nga lavi munhu wo n'wi lumbeta, ku na munhu loyi a langutaka.

Loko a hambeta a endla ntirho wa yena a nga phokoteriwi, ku na munhu loyi a langutaka.

Hakanyingi munhu yoloye i n'wana wa yena wa xinuna.

Hambi loko a vonaka a phambukisiwile.

Hambi loko a vonaka a ri ekule.

Hambi loko a vonaka a nga twisisi.

Wa languta.

Naswona wa hlayisa.

Swiboho swo tala leswi ndzi swi endleke evukulwini bya mina swi ni timitsu leti fikaka emalembeni ya khale swinene.

A swi velekanga etibukwini.

A swi velekanga etikhamphanini.

A swi velekanga eka tikhoso ta vuleteri.

Swi velekiwe ekaya.

Endyangwini.

Eka mahanyelo lama hi nkarhi wolowo a ma vonaka ma ri ya ntolovelo, naswona namuntlha ndzi ma xiya ma ri lama hlawulekeke.

Ndza tsundzuka nchumu wun'we lowu nkarhi wu ndzi dyondziseke wona.

N'wana un'wana ni un'wana wa xinuna, hi ku hatlisa kumbe hi ku hlwela, u kuma leswaku u fana ni tata wa yena hi

tindlela leti a a nga ti languteli.

Swi humelela hi xitshuketa.

Hi nkarhi wa mbulavurisano.

Loko a langutane ni xiphiqo.

Loko a vula xivulwa.

Loko a endla xiboho.

Hi xitshuketa u xiya nchumu.

Ku languteka ka xikandza.

Langutelo.

Ndlela yo angula.

Kutani u twisisa leswaku vukona byin'wana a byi tshuki byi famba hakunene.

Byi cinca xivumbeko.

Sweswo ntsena.

Malembe yo tala ndzi tsemakanyile matiko yo hambana.

Mindhavuko yo hambana.

Tindzimi to hambana.

Ndzi tirhile ni vanhu va le swiphen'wini hinkwaswo swa misava.

Kambe ndzi kume nchumu lowu hlamarisaka.

Hinkwako ku ni ku navela loku fanaka.

Hinkwako ku ni xichavo lexi fanaka eka lava hi rhangeleke.

Hinkwako ku ni ku lava ku fanela munhu loyi a hi siyeleke xikombiso.

Marito ma cinca.

Mavito ma cinca.

Tindhawu ti cinca.

Kambe ku titwa ku tshama ku fana.

Hikuva munhu un'wana ni un'wana u ta emisaveni hi ndlela ya munhu un'wana.

A nga kona loyi a sungulaka ku suka eka zero.

Hinkwerhu hi ku hambeta ka nchumu wo karhi.

Ka ntsheketo.

Ka ndyangu.

Ka xihlawulo lexi endliweke khale swinene hi nga si velekiwa.

Hi nkarhi ndzi dyondzile ku nga pimi munhu hi leswi a nga na swona.

Ndzi n'wi pima hi leswi a swi siyaka.

Naswona leswi a swi siyaka kwalomu ka minkarhi hinkwayo a swi fambelani ni leswi a a kunguhate ku swi siya.

Tatana u ehleketa leswaku u aka ndlela ya ntirho.

Kambe kumbexana u siya nsinya.

U ehleketa leswaku u siya vuhlayiseki.

Kambe kumbexana u siya vurhena.

U ehleketa leswaku u siya tinhlamulo.

Kambe kumbexana u siya ndlela yo ti lava.

Lexi i xiphemu lexi nga vonakiki xa ndzhaka.

Xa nkoka swinene.

Lexi tiyelaka swinene.

Lexi hambetaka xi hanya loko hinkwaswo leswin'wana swi herile.

Vanhu vo tala va chava ku rivariwa.

I ku chava ka khale.

Ka vumunhu swinene.

Kambe ndzi tshemba leswaku ku ni xivumbeko xin'wana xa ku tshama hilaha ku nga heriki.

A hi xa swifaniso swo vatliwa.

A hi xa swifoto.

A hi xa swiakiwa swa xitsundzuxo.

Ku tshama ka xiviri ku hanya eka vuyelo.

Eka leswinene leswi hambetaka.

Eka xindzhuti lexi tekeleriwaka.

Eka vutihlamuleri lebyi hundzaka ku suka evokweni ku ya evokweni.

Eka vumunhu lebyi velekaka vumunhu byo tala.

Tata wa mina u hambeta a hanya kona kahle-kahle.

Eka vuyelo.

A hi tanihi xitsundzuxo.

Tanihi vukona.

Minkarhi yin'wana, emasikwini yo tika, ndzi tikuma ndzi tivutisa leswaku ndzi fanele ku endla xiboho xihi.

Ndzi landzelela ndlela yihi.

Ndzi amukela ndzhwalo wihi.

Ndzi rhwala vutihlamuleri byihi.

Naswona kwalomu ka minkarhi hinkwayo nhlamulo yi huma endhawini ya khale swinene.

Ndhawu leyi nga riki na adirese.

Ndhawu leyi nga kumekiki emepeni.

Ndhawu leyi vumbiweke hi ku tsundzuka ni ku nkhensa.

A ndzi twi rito.

A ndzi voni xikandza.

Kambe ndzi xiya nkongomelo.

Naswona swa ringana.

Hikuva, eku heteleleni, a hi ntiyiso leswaku vanhu van'wana va famba.

Va tshika ntsena ku famba emahlweni ka hina.

Va sungula ku famba endzeni ka hina.

Hi swona ndzi nga vuliki leswaku tata wa mina u fambile.

Ndzi vula leswaku u hambeta riendzo hi ndlela yin'wana.

Eka swiboho swa mina.

Eka marito ya mina.

Eka swihoxo swa mina.

Eka vutihlamuleri bya mina.

Eka ndlela leyi ndzi khomaka van'wana ha yona.

Eka ndlela leyi ndzi hlayisaka xitshembiso ha yona.

Eka ndlela leyi ndzi langutanaka ni nkarhi ha yona.

Naswona nkarhi hinkwawo lowu nchumu wo karhi eka leswi hinkwaswo wu ha hanyaka, xiphemu xa yena xi ta hambeta xi famba etlhelo ka mina.

Hi ku miyela.

Hilaha vatata va xiviri va tshameke va endla hakona.